

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๘-๔๐/๒๕๕๒

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลจังหวัดสุพรรณบุรีส่งข้อโต้แย้งของจำเลย เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๔

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้ส่งคำร้องขอและคำโต้แย้งของจำเลย จำนวน ๒ คำร้อง และศาลจังหวัด
สุพรรณบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลย จำนวน ๑ คำร้อง รวม ๓ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยว่า ประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของโจทก์ ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย
เพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยอัตราสูงสุดจากจำเลย ซึ่งศาลยุติธรรมจะนำมาใช้บังคับแก่คดี เป็นประกาศที่ขัดต่อ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ หรือไม่

ตามคำร้องของผู้ร้องทั้งสามคำร้อง สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องแต่ละคำร้องได้ความว่า

๑) ธนาคารกรุงเทพ ฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่
๒๖๑๕๑/๒๕๕๑ ยื่นฟ้อง นายสมชาย ชัยศรีชวลา เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ บัญชี
เดินสะพัด กู้ยืม ตัวเงิน บังคับจำนอง โดยให้จำเลยชำระหนี้ไถ่ถอนจำนองหลักทรัพย์ตามฟ้องเป็นเงินจำนวน
๓๔๓,๐๖๕,๖๑๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปีของต้นเงิน ๑๔,๕๔๕,๗๘๗.๕๔ บาท
ต้นเงิน ๑๘๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท และต้นเงิน ๑๗,๖๕๔,๐๖๓.๕๕ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป
จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๒) ธนาคารกรุงเทพ ฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่
๒๗๑๗๓/๒๕๕๑ ยื่นฟ้องบริษัท พินิจสมบัติ จำกัด ที่ ๑ นายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ ที่ ๒
ร้อยเอก หม่อมราชวงศ์ดำรงเดช ดิศกุล ที่ ๓ นายพงศ์พินิจ อินทรทูต ที่ ๔ และหม่อมหลวงรองฤทธิ์
ปราโมช ที่ ๕ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้ ผิดสัญญาตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน ค่าเสียหาย
โดยให้จำเลยที่ ๑-๕ ร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้ตามฟ้องเป็นเงินจำนวน ๓๕,๓๓๓,๔๔๕.๘๕ บาท
พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปีของต้นเงิน ๒๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้อง
เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

๓) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๘๗๒/๒๕๕๑
ยื่นฟ้อง นายแดง สว่างศรี เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสุพรรณบุรี ขอให้ กู้เบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนอง

โดยให้จำเลยชำระหนี้ไถ่ถอนจำนองหลักทรัพย์ตามฟ้องเป็นเงินจำนวน ๑,๑๓๕,๕๙๓.๗๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๐.๒๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๑๑๗,๕๑๔.๒๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

ผู้ร้องทั้งสามคำร้อง ยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์หลายประการและโต้แย้งว่าการที่โจทก์เรียกดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ซึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญาฟ้องของโจทก์ที่เกี่ยวกับดอกเบี้ย โดยอาศัยประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดตามประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยของโจทก์ ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราสูงสุด โดยเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยได้ตามที่โจทก์ประกาศกำหนดเป็นคราวๆ นั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมายและตกเป็นโมฆะ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลจังหวัดสุพรรณบุรีรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่าประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของโจทก์ ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราสูงสุด ซึ่งศาลยุติธรรมจะนำมาใช้บังคับแก่คดีนั้น เป็นประกาศที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖

ข้อเท็จจริงตามคำร้องทั้งสามคำร้อง มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของโจทก์ ภายใต้ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราสูงสุด ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่าประเด็นตามปัญหาทั้งสามคำร้องที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ ว่าประกาศธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มิใช่ประกาศของทางราชการและไม่ใช่นบพบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะวินิจฉัยให้ได้และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลดฉบับประกาศ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ซึ่งใช้บังคับอยู่ขณะทำสัญญา มิได้เป็นนบพบัญญัติแห่งกฎหมายตามความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง เนื่องจากมิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติซึ่งสามารถนำมาใช้เทียบเคียงกับกรณีคำร้องดังกล่าวนี้ได้ ดังนั้นจึงไม่ต้องวินิจฉัยอีก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ